

Verordening individuele inkomenstoelage 2019 en Verordening studietoelage 2019

Aan de gemeenteraad

VOORSTEL

Wij stellen u voor:

1. De Verordening individuele inkomenstoelage 2019 vast te stellen.
2. De Verordening studietoelage 2019 vast te stellen.

INHOUD**INLEIDING****Individuele inkomenstoelage**

Tijdens de behandeling van de kadernota 2017 op 23 juni 2016 heeft u gevraagd een minima-effectrapportage op te laten stellen.

Een minima-effectrapportage geeft aan wat het effect is van de landelijke en lokale inkomensondersteunende regelingen op de financiële positie van huishoudens met een laag inkomen.

In 2017 heeft het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD) een onderzoek gedaan naar de positie van inwoners met een laag inkomen in de gemeente Dronten. De uitkomsten zijn vastgelegd in een rapportage. Deze rapportage hebben wij u op 12 oktober 2017 aangeboden (raadsbrief, kenmerk U17.014905).

Naar aanleiding van de bespreking van de minima-effectrapportage is u toegezegd dat de adviezen van het NIBUD overgenomen worden.

Op 9 mei 2019 heeft u het voorstel besproken waarbij is uitgegaan van één van de adviezen. Het advies was om bij de hoogte van de individuele inkomenstoelage onderscheid te maken tussen huishoudens met jongere en oudere kinderen. In plaats van toekenning op basis van gezinssamenstelling kan de toekenning gebaseerd worden op het aantal volwassenen (een bedrag per volwassene), het aantal jonge kinderen en het aantal oudere kinderen. Hierbij zou het bedrag per volwassene het hoogst moeten zijn, iets minder voor oudere kinderen en nog minder voor jonge kinderen.

De verandering in de nieuwe verordening had te maken met de hoogte van de individuele inkomenstoelage. De bedragen waren aangepast aan de leefvorm en het aantal (oudere) kinderen.

Aanpassing naar aanleiding van de commissievergadering 9 mei 2019

Tijdens de behandeling van het primaire voorstel in de commissie heeft u aangegeven dat de wijziging geen negatieve gevolgen mag hebben¹.

Hiermee rekening houdend, komen wij tot de volgende aanpassing²:

- Alleenstaande en personen in inrichting (€ 300,00 i.p.v. € 250,00).
- Echtpaar zonder kinderen (€ 400,00 i.p.v. € 350,00).
- Kinderen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar (€ 50,00 per kind).

Voor de overige huishoudtypes blijft de toeslag ongewijzigd.

Evaluatie themaplannen Sociaal Domein

Op 19 maart 2019 bent u geïnformeerd (raadsbrief B19.000042) over de themaplannen van het Sociaal Domein. Hierin wordt aangegeven dat de effecten van de themaplannen in 2021 worden geëvalueerd. Op basis van die evaluatie wordt bepaald of en zo ja wat er nodig en mogelijk is voor 2023 en verder. De individuele inkomenstoelage kan hiervan een onderdeel zijn.

Studietoelage

De studietoelage is bedoeld voor mensen met een arbeidshandicap die volgens de regeling een extra steuntje in de rug nodig hebben om te gaan studeren. Voor hen is de drempel om te lenen een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is. Een studieregeling stimuleert hen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Daarnaast biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan.

Het is een inkomensondersteunende maatregel voor mensen van wie is vastgesteld dat zij tijdens hun studie, door een medische beperking, niet in staat zijn bij te kunnen verdienen.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft op dit moment een wetsvoorstel in voorbereiding waarbij de aansluiting wordt gezocht bij de studieregeling in de Wajong 2010. Zij heeft gemeenten verzocht te anticiperen op het wetgevingstraject.

De wijzigingen in het nieuwe wetsvoorstel hebben betrekking op de wijze waarop het college moet onderzoeken om iemand tijdens de studie, door een medische beperking, niet in staat is om bij te kunnen verdienen. Daarnaast wordt verzocht om het normbedrag vast te stellen op maximaal € 300,00 per maand.

¹ Het primaire voorstel pakte negatief uit voor de alleenstaande ouder t.o.v. de verordening individuele inkomenstoelage 2015

² Bij akkoord worden de inmiddels al uitbetaalde bedragen gecorrigeerd. Dit betekent een nabetaling over 2019.

ARGUMENTEN MET BETREKKING TOT DE VERORDENING INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG 2019

Verruiming bestedingsruimte

Uit de minima-effectrapportage (zie raadsbrief, kenmerk U17.014905) blijkt dat alle huishoudtypes voldoende inkomsten hebben om de noodzakelijke kosten³ te betalen, echter hebben onderstaande huishoudtypes onvoldoende inkomsten om de kosten voor de sociale participatie⁴ te bekostigen:

- Alleenstaande
- Alleenstaande ouder met 2 oudere kinderen
- Echtpaar/samenwonenden zonder kinderen
- Echtpaar/samenwonenden met 2 oudere kinderen.

De overige huishoudtypes (alleenstaande ouder met 2 jonge kinderen en echtpaar met 2 jonge kinderen) hebben voldoende inkomsten om de kosten voor de sociale participatie³ te bekostigen.

Verruiming bestedingsruimte gezinnen met (oudere) kinderen

De (echt)paren met oudere kinderen zijn financieel gezien de meest kwetsbare huishoudens.

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- (Echt)paren moeten de kosten voor twee volwassenen dragen. Ter vergelijking, een eenoudergezin ontvangt 70% van de norm voor een paar plus de alleenstaande ouderkop⁵ vanuit het kindgebonden budget, wat samen ongeveer neerkomt op 90% van de norm. De extra inkomsten voor (echt)paren (van ongeveer 10%) ten opzichte van het eenoudergezin wegen vaak niet op tegen de kosten voor een extra volwassene aan bijvoorbeeld voeding, kleding en de zorgverzekering.
- De kosten van oudere kinderen zijn, wat betreft voeding, kleding en verzorging, vergelijkbaar met die van een volwassene. Zij drukken sterk op de begroting. Deze kosten worden niet volledig gecompenseerd door (leeftijdsafhankelijke) kindgebonden toeslagen.

Voor een vergelijk tussen de Verordening individuele inkomensloeslag 2015 en 2019 verwijzen wij u naar de bijlage.

³ Noodzakelijke kosten betreffen de vaste lasten, reserveringsuitgaven en huishoudelijke uitgaven

⁴ Kosten voor sociale participatie betreffen vrijetijdsuitgaven, contributie, zakgeld en kosten huisdier

⁵ De alleenstaande ouderkop is een onderdeel van het kindgebonden budget. Het maximale bedrag aan kindgebonden budget wordt voor alleenstaande ouders verhoogd met een bepaald bedrag. Dit extra bedrag (in 2017 maximaal 3.076 euro) wordt de alleenstaande ouderkop genoemd.

ARGUMENTEN MET BETREKKING TOT DE VERORDENINGSTUDIETOESLAG 2019*Huidige beoordeling arbeidsparticipatie*

In de Verordening individuele studietoelage gemeente Dronten 2015 was aangegeven dat het college gebruik moet maken van het instrumentarium dat wordt ingezet ten behoeve van de loonwaardebepaling in het kader van de Participatiewet (loonkostensubsidie, beschut werk).

In de gewijzigde beleidsregels studietoelage 2018 wordt in artikel 2 onderdeel c aangegeven dat het college gebruik maakt van het meetinstrument SZeebra (Matchcare) om de loonwaarde vast te stellen, echter zonder de beoordeling op de werkplek.

In de praktijk is het alleen mogelijk om een loonwaarde te bepalen op de werkplek.

Gewijzigde beoordeling arbeidsparticipatie

Zoals in de voorgaande paragraaf is aangegeven is het onmogelijk om zonder een werkplek, via het meetinstrument SZeebra (Matchcare), vast te kunnen stellen of een persoon niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden heeft tot arbeidsparticipatie.

Om bovenstaand criteria (arbeidsparticipatie versus wettelijk minimum loon) te beoordelen kan het college gebruik maken van de beschikbare gegevens van het Uitvoeringsinstituut Werkgeversverzekeringen (UWV), eventueel eerdere medische keuringen of informatie vanuit het netwerk (bijvoorbeeld school). Indien dit onvoldoende uitsluitsel geeft, wordt extern advies van een arbeidsdeskundige ingewonnen.

Harmonisatie normbedrag

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft gemeenten verzocht om, vooruitlopend op het wetsvoorstel, het normbedrag van de individuele studietoelage in overeenstemming te brengen met de studieregeling in de Wajong2010. Dit is ongeveer € 300,00.

KANTTEKENINGEN

Uitgaande van de aanvragen individuele inkomenstoelage 2018 en vaststelling van de Verordening individuele inkomenstoelage 2019 wordt een verhoging van de uitgaven verwacht van € 23.500,00 ten opzichte van 2018.

Deze verhoging zal, in 2019, ten laste gebracht worden van de begroting van het armoedebeleid. Voor de jaren 2020-2022 wordt dit meegenomen in één van de themaplannen Sociaal Domein.

Uitgaande van de aanvragen studietoelage 2018 en vaststelling van de Verordening Studietoelage 2019 wordt een verhoging verwacht van € 7.800,00. Deze verhoging zal, in 2019, ten laste gebracht worden van de begroting van het armoedebeleid. Voor de jaren 2020-2022 wordt dit meegenomen in één van de themaplannen Sociaal Domein.

Het college

drs. T. van Lenthe
secretaris

drs. J.P. Gebben
burgemeester

BIJLAGE:**VERGELIJK TUSSEN DE VERORDENING INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG 2015 EN 2019**

Alleenstaande en personen in inrichting	<i>Vergoeding</i>
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2015</i>	€ 250,00
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2019</i>	€ 300,00

Echtpaar zonder kinderen	<i>Vergoeding</i>
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2015</i>	€ 350,00
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2019</i>	€ 400,00

Alleenstaande ouder, 1 kind (6 jaar)	<i>Vergoeding</i>
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2015</i>	€ 500,00
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2019</i>	€ 500,00

Alleenstaande ouder/echtpaar, 1 kind (14 jaar)	<i>Vergoeding</i>
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2015</i>	€ 500,00
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2019</i>	€ 550,00 als volgt berekend: € 500,00 alleenstaande ouder € 50,00 kind 14 jaar

Alleenstaande ouder /echtpaar, 2 kinderen (6 en 9 jaar)	<i>Vergoeding</i>
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2015</i>	€ 500,00
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2019</i>	€ 500,00

Alleenstaande ouder/echtpaar, 3 kinderen (6, 13 en 17 jaar)	<i>Vergoeding</i>
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2015</i>	€ 500,00
<i>Verordening individuele inkomenstoeslag 2019</i>	€ 600,00 <i>als volgt berekend:</i> € 500,00 echtpaar € 50,00 kind 13 jaar € 50,00 kind 17 jaar